Ն. 5001 = 1882 ՕԳՈՍՏՈՍ 3 ՍԱԼԸ — 23 ԻՒՆՍԻԻ ՍԷՆԻ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ. ՕԳՈՍՏՈՍ 15 ՍԱԼԸ = Ն. 5001

ԳԻՆԵԱԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին սէնէվի մէֆիա 10
Ալթը այ » » 5
Իւչ » » » 2½

Թաշրալար իչին մէֆիտիէ 10
Ալթը այ » » 5
Բոսֆոր իւբէթի պիզէ այիտ տիր։

Անահտամի Էֆիտար

ՄԻԻՆԱՏԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԻԼԱՆԱԹ

Գիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 »
Իչունճի » » » 1 »
Իլան արասընա գօնդերմաեան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթը 5 ղ.

Իսթանպոլտա, Դարաթաս Բէյնէլիլէ պազարընտա Ն. 41 իրսի խանընտա։

20 ՓԱՐԱ.

1298 ԱՒԳՈՍՏՈՍ 3 — ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ — 1299 ՐԱՄԱԶԱՆ 3.

20 ՓԱՐԱ.

ԻԽԹԱՐ

Գիր Թարաֆտան Տիւսթուրուն այրըճա չըդարմագլըգտա տէրքեար օլան մէսարիֆաթը միւշքիլաթընը, վէ տիկէր Թարաֆտան տախի, Թիւրքիւեամըզտա, Նիյմէթի գավանին ու Նիզամաթտան մահրում հիչ պիր միլլէթ գալմամըշ օլմասընը, վէ ուժում խալգըմըզընը, պու մահրումիյէթ սէպէպինտէն հէր կիւն տիւչար օլմագտա պուլունուղու զտար ու զարարը քիւլլիեի կէօրմէքտէ օլտուղումուղ կիպի, պու կիտիչ պէօյէ կիթտիքճէ, քիմսէ չըզըպ տա պու իլլէթի մախուֆէէ պիր տէրման իտէճէկինէ տախի իւմիտլար պուլունամատըզմըզտան, պու պապտէ տախի միլլէթիմիզէ պիւեիւք պիր խըտմէթ իթմէքլիկի նիյէէթ իթտիքտէն պաշգա, հէր քէսէ միւմքին մէրթէպէ գավանին ու Նիզամաթը տէվիէթի, լիսանը Թիւրքի իւզրէ (չունքի ասըլ էլդէմիրէէթ Թիւրքճէսինի պիմէքլիքտէ տիր) օգուտ. տուրմագըզդ էմէլ վէ արզուսիյլէ, հէմ բէյտէր ըէյ զաղէթամըզտա տէրճ իթմէքլիկէ, վէ հէմտէ զաղէթամըզդն ֆիյեաթընը, էլտէն սաթը իչին, 20 բարաեա ինամիքլիկէ զարար վէրմիշիզ տիր։

Ղաղէթամըզ հէր նէ գատար, վաղթ ու հալին կիտիշինէ ուեարագ, հէր սընքֆ իչին պիր դօյայըզ օլմագ նիյէէթիյլէ, էլտէն եիկիմիշէր բարաեա սաթըլաճագ իսէ տէ, կէրէք թաշրալար վէ կէրէք խթանպոլ իչին ապանէլիք ֆիյեաթը չիմտիքի հալ էսկի հալինտէ զարաճագ տըր, ֆագաթ, զաղէթամըզ հէր կիւնքի բոսֆորտարա եէթիշտիրիլէպիլմէսի իչին, արթըզ պունատան սոնրա սապահլարը սաթ 4 տէ չըզարըլաճագ օլուպ, վէ վէ պաղը թէյէկրաֆ վէ սայիր հէր կիւնիւն եէնի զուհուր իսէն հարտալարի եէթիշտիրիլէմէեէճէկինտէն, հէր կիւն սաթ 8 տէ պիրէր քիչիք իլավէ չըզարըլարագ, ապանէ պուլունան զաթլարա մէճճանէն վիրիլիպ, վէ սայիր խթէեէն զաթլարա տախի 10 տը բարաեա սաթըլաճագ տըր։

Ուժարըզդի, պու խըտմէթիմիզ հէր քէս նէզտինտէ թագտիր գըլընարագ, օգուեան զաթլարըն չօզարմասընա զայրէթլէ, թէչվիդե հիմմէթ իլլեեճէքլէր տիր։

Թագիսթիյլէ հէր կիւնքի իլավմիզ, ֆէրտասը կիւն զաղէթասընն իչ թարաֆընա տէրճ իտիլէճէք իսէ տէ, պու կիւն միւսթէսնա օլարագ սոն եիզտէ տէրճ իտիլմիշ տիր։

Ղաղէթամըզճա լաղըմ կէլէն խալահմըլար թէճրիպէ իլէ կէօրիլմիւճէճ, վէ տօսթլար թարաֆընան իխթարա հիմմէթ օլունտուղճա, իճրաաթնա սայ ու ղայրէթ իտիլէճէք տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա 12 օգոստ.

Իսկէնտէրիեէտէն վարիտ օլան թէլէկրաֆնամէլէր, տաանիշին պէրքէմալ օլտուղունու, վէ իբի թարաֆտան տա ասլա հարեաքատթը ասքէրիեէ իճրա օլունմատըզընը խապէր վէրիեօրլար։

Պաթավիա վէ Իգէրիա նաման նագլիեէ վարօրլարը պու սապահ Իսկէնտէրիեէեէ վասըլ օլտուլար։

Լօնտրա 13 օգոստ.

Գէրլինտէն տլընան թէլէկրաֆնամէլէրտէ, Ինկիլթէրրա իլէ Թիւրքիանընն Մըսրտա միւթթէֆիքէն հարեքէթ իլլէմէլէրի հագգընտաքի գարարընը Ալմանիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան քեամիլէն թատիգ օլունտուղու պէեան օլունմուշ տըր։

Ալմանիա, Ինկիլթէրրանընն գանալ իւզէրինտէքի հուգուգ ուվանիէթինին քէսպի գուվվէթ իլլէմէսինէ մուխալիֆէթ իթմէեէճէք տիր։

Պու էնտատ միւթթէրիկը գաբըզլար իլէ դարաեա չըգմըշլար տըր։

—

Ճէրիտէի Հավատես դաղէթասը տիւնքի նիւսխէսինտէ, հիւքիւմէթի սէնիեէ թարաֆընտան Արապի բաշաեա թէրքի սիլահ իլլէմէսի էմր օլունտուղունու պէեան իտիեօր։

—

Ինկիլթէրրա իլէ եարըլաճագ մուգավէլէի ասքէրիեէ մատտէսի հէնուզ գարարկիր օլմամըշ տըր։ Պաեխի իխթիլաֆ օլան խուսուսաթտան պիրի տէ գօմանտանլըզընը քիմէ իհալէ օլունաճագը մատտէսի ծուպ, էվվելճէ Խըտիվ հազրէթլէրինէ իհալէսի թասավվուր օլունմուշ իսէ տէ, սոնրա պու թասավվուրատան վաղ կէչիլմիշ իմիշ։

—

Սըրպիսթանա թէրք օլունան մահէլլէրտէքի արազիի վագֆիեէ վէ էմիրիեէեէ աեիտ խուսուսաթը թէսվիեէ իթմէք իւզէրէ թէշէբբիւլ իթմիշ օլան գօմիսիօն ըէեսի Ալի պէյին եէրինէ, Թէհրան սէֆարէթի Սէնիեէսի պաշ քեաթիպի Իսմայիլ պէյին թայինի օլունտուղու սէսմուտուր։

Միւսթէֆի Ալի պէյ տախի, Տաքէս էֆէնտինին ուժուրու չէրիեէ վէ վագֆիեէեէ մալիւմաթը օլմամասը հասէպիլլէ, օնուն եէրինէ Գարատաղ գօմիսէրիկինէ նասպ օլունաճագ իմիշ։

—

Թօրխանէի ամիրէ, մէնսուպաթընտան, վէ իսթիհբեամ ալաեը նէֆէրաթընտան Պէքիր նամ քիմէնէնին միւսթէհիր պուլունտուղու խանէ, կէչէն աղշամ Դալաթատա վուգու պուլան եանկընտա միւհիթէրէք օլտուղու սըրատա, մէրդումի խանէսինտէ պուլունան պաղէրլարը դուրթարմագ իւզրէ դուեուեա ամմըշ օլտուղունտան, էվվելքի կիւն պէլինէ պիր իր պաղլանըպ, մէղրիր դուեուեա ինէրէք, ղիրը օլունան պաղէրլարը չըզարմագ իսթէմիշ իսէ տէ, իր գըրբըլըպ տիչտիկինտէն, ֆէրեատա պաշլամըշ, վէ պու արատա օրատան կէչմէքտէ օլան Ուն-գարան թուլումաճըլարընտան Մուսթաֆա, մէրդուման ֆէրեատընը իչիտէրէք, թախլես իլլէմէք իւզրէ, հէման պիր իր պաղլանարագ, վէ էլինէ տէ պաշգա պիր իր տլըպ, գուեուեա ինմիշ իսէ տէ, էլինտէ պուլունան իրին ուճունու գաչէրտըզընտան, քէնտի պէլինտէքինի չէզիպ, Պէքիրին պէլինէ պաղլամըշ, վէ եօղարը չէքտիրմիշ, վէ լաբին գուեու սըճագ, վէ հավա ալամամագտա օլտուղունտան, քէնտիսինտէ թագտի գալմաեըպ, տիւչիւպ պաեըլմըշ, վէ տէրագատ գուեուճուլար ճէլպ, լունարագ քէօրիկէ հավա ալընըպ, տչաղըեա ատամ էնտիրիլիրէք չէգարըլմըշ իսէ տէ, պիչարէնին թէրքի հաեաթի իթմիշ օլտուղու կէօրիլմիշ տիր։

—

Տարիւս սէատէթ իլ Շէրիֆէ ադասը Հաֆըզ Պահրամ ադա հազրէթլէրի, Եըլտըզ սէրաեը ալիսինտէ ինչա օլունան գրչյանընն ինչաթընա նէզարէթ իլլէմէկէ մէմուր իտիլմիշ տիր։

Միւչարիլէյհ հազրէթլէրի, Տօլմա-Պաղչէ սահիլսէրայը Հիւմայունտա վուգու պուլան թամիրաթա տախի նէզարէթ իլլէեճէք տիր։

—

Բաղար կիւնիւ, Եէնի-Բէյտէ Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսի ատաշէ մէմուրլիյինտէն Դոնթ Բիղանինին մախաբիմ Մ. Շ. Բիղանի լէ, Եունան սէֆարէթի սապգ պաշ քեաթիպի միւթէվէֆա Մ. Ժ. Գալէրեինին քերիմէսի մատմուազէլ Սոֆի Գալէրեինին նամզէտլիք զիյնէթի իճրա օլունմուշ տըր։

ՐԱՄԼԻՀ ՄՈՒՀԱՐԷԳԻՆ

—

Ինկիլիզ զաղէթալարընտա աթիտէքի թէլէկրաֆնամէլէր կէօրիլմիշ տիր։

Իսկէնտէրիյէ 5 օգոստ.

Բամլիհ դուրպինտէ վուգու պուլան մուհարէպէյինին նէթտեեճի մուճիպի մէմուրիյէթ տիրլիր։

Հիւճիւմ, չըմէնտրֆէր խանթը իւզէրինտէ, սահ 4 տէ պաշլանըլմըշ տըր։ 60 ընճը Բիֆլ նամ ալայ գանալ պուեունտա իլէրլէմիշ օլտուղու կիպի, Սաութհ Սմաքֆորտշայր-Բէճիմէնդ նամ ալայ իլէ, պարկիրլէրէ բաքիպ օլմուշ պուլունան բիեատէ ասքէրի տախի դանալը օ պիր թարաֆընտան իլէրլէմիշլէր տիր։

Տիւչմէնին էօնտէ պուլունան պիճիմճէ ասքէրի, թուրմուշ օլտուգլարը մէվգըբը թէրքլէ, կէրի չէքիլմէկէ մէճպուր օլմուշլար տըր։ Արապի բաշանընն իտարէսինտէ գալմըշ օլան ասքիրէն, Դաֆէրտօվար էօնլէրինտէ պուլունան տէօրթ թապուր բիեատէ, վէ տէօրթ պէօլիկ սիվարի ասքիրի, պիր գաչ թօփլար իլէ պիղիմ (Ինկիլիզլերին) ասքէրիմիզէ իպարազը մուգավէմէթ իթմիշլէր իսէ տէ, Ինկիլիզ ասքիրի թարաֆընտան աթըլան կիրլէր սանէսինտէ, բէք աղ միւտատէթտէն Արապլար սէս չըզարամանաճագ պիր հալէ կէլմիշլէր տիր։

Վաղտա, Ինկիլիզ ասքիրինէ պաղը մէրթէպէ զուեարթ վուգու պուլմուշ իսէ տէ, ասքիրի մէրկումէնին քէմալի խթիդամէթ ու մէթանէթի իւզրէ հարեքէթ իլլէմիշ օլտուղլարը ասլա ինքեար օլունամազ։

Իշպու նիմանիշինտէն մաղսէա, տիչմէնի, էօնտէ պուլունան ասքիրի իլէ թօփլարընդն միդտար ու գուվվէթինի անլարմազտա մէճպուր իլլէմէք օլտուղունտան, մաղսէտի մաղսուտա վասըլ օլունմուշ տուր։

Ժէնէրալ Ալիզընըն գօմանտասը թահթընտա օլարագ, չըմէնտրֆէր խանթը լուզէրինտէն, տիչմէն իւզէրինէ հիճիւմ իլլէեն ասքիր, Արապլարը Դաֆէրտօվարա տօղրու սիւրմիչլէր տիր։

Տիչմէնին զաեաթը հագգընտա հէնուզ հիչ պիր մալիւմաթ եօգ տուր։

Ինկիլիզլերին էլինտէ բէք չօգ մէճրուհլար վէ էսիրլէր գալմըշ տըր։

—

Ինկէնտէրիեէ 6 օգոստ.

Ժէնէրալ Ալիզընը, կէօրմիշ օլտուղու մաղթուլար իւզէրինէ հիսապ իտէրէք, տիչմէնին զաեաթընը 300 նէֆէր գատար օլտուղունու թախմին իլլէեօր. ատաքիրի միւսթահֆըզէտէն պիր զապիթ իլէ 14 նէֆէր էսիր իտիլմիշլէր տիր։

Էսիրլէրին պէեանաթը, վէ Ինկիլիզ զապիթանընն թէֆթիշմաթընա նազարէն, Արապի բաշա թարաֆընտան մէյտանը հարպտա սէվգօլունան ատաքիր 1200 քիշիտէն միրէթթէպ պիր ալայ բիեատէ ատաքիրի իլէ, 900 նէֆէրատէն միրէքքէպ պիր միւսթահֆըզին ֆըրգատընտան իպարէթ իմիշ։ Էսիրլեր, Արապի բաշանընն օրտուսունտա, միչարիլէյհտէն բէք պիւեիւք պիր մէճմունիյէթսիզլիք մէվճուտ օլտուղունու պէեան իտիեօրլար։ Պունդարընն սէօղիւնէ իթիմատ օլունմագ լաղըմ կէլիր իսէ, Արապի բաշանընն Դաֆէրտօվարտա պուլունան դուվվէթինին մէճմուի միպտարը, 4 ալայ բիեատէ, պիր ալայ սիվարի, պիր ալայ թօփճու, վէ 4—5000 նէֆէր տէ պէտէվիտէն իպարէթի իմիշ։

Տիչմէն, Ինկիլիզ ասքիրինին հիճիւմիտէ թուրմուշ օլտուղու մէվգըլարտան դայմամըշ իսէ տէ, չալըլար վէ դուլիպէլէր, վէ պաղը նօգթալարտա տախի Ինկէնտէրիեէտէն ֆիրար իլլէտիկի վագթ աեատաէճէ հէօճիւմու, օտուղու արատալարտան թէչքիլ իլլէտիկի մէթէրիալէր արդալարընտա կեղէնմիշ տիր։

—

Թան զաղէթասընը, Ինկէնտէրիեէտէքի մուխպիրինէն ալմըշ օլտուղու թէլէկրաֆնամէլէր տիր։

Իսկէնտէրիեէ 7 օգոստ.

Պու կիւն, Ինկիլիզ ասքիրի, ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ թէֆթիշ իլլէմիշ օլտուղլարը խաթթ իւզէրինտէ, եէնիտէն պաղը թէֆթիշաթի իճրա իլլէտիլէր։

Թարաֆէյնտէն պիր դաչ բարէ թօք իլէ, պիր դաչ էլ տախի թիւֆէնկ ատըլտը։

Իսկէնտէրիեէ 8 օգոստ.

Մահէլլիմիզ մանթպուսաթ իտարէսի, քէչիտէ իլլէմիշ օլտուղում ուն թէլէկրաֆնամէլէրին մահլիսի, էվվելճէ բուխաթիմը թահսիլ իլլէմէքտիրին, խայլիճէ թաղիր իլլէմիշ տիր։

—

Հազիրանընն օն պիրինտէն ալմըշ պիր կիւն վատէլի Օսման պիրտաէրլերի իմզասը իլէ, Տէր ալիեէտ, Հասըրճըլար իչինտէ, Պէքիր աղա գատէ հաճի Մէհէմմէտ էֆէնտինին, էմրիմէ, էօտէմէսինէ օլան եիւզ էլլի իրաղըգ պիր գրիա բոյիչա, Հալեպտէն կէլիպ, կէչէն ճումատա իրթէսի կիւնիւ գապը իթմիրթմէք իւզրէ իբքէն, գաղսէն Զաքմագճըլար եօզուչունտա զայ օրմուշ օլտուղունտան, մէրդումա լաղըմ կէլէն մալիւմաթ վէրիլմիշ իսէտ, մէգրիր բոյիչա քեաղըզը հէր քիմէրին եէտինտէ կէչմիշ իսէ, Քիւչիք եէնի խանատա 7 նիմէրլու օտամըզա կէթիրտիկինտէ, լաղըմ կէլէն պախշիշի իթա օլունաճագ տըր։

Ա...ոստ. Օ...ն...

—

Ալմանիա ահվալէթի ֆէխամէթլին Տէրխատալէթ սէֆիրի Մ. տը Հիրշֆէլտին մատամասը Գօզալ-իչինտէքի սէյֆիյէհէլէրինտէ էվվէլքի ադշամ պիւնիւք պիր զիեաֆէթ վէրմիշ, վէ պու զիեաֆէթտէ սիւֆէրա, վէ մատամալարը.յլա խըտմէթի ասքէրիյէ վէ միւլքիյէյի ահվալէթի Ալիյէտէ միւսթախտէմ պիւլիւնան Ալմանիալը զավաթ, վէ մէմուրլար, վէ Գօզալ իչի միւթէպէր ֆամիլեալարընտան պազը զէվաթ հազըր պուլունմուշլար տըր ։

—

Պէյրութտա Մաճմուա խամինտէ պիր միւլքիյէ գաթլ օլունմուշ, վէ նաշը սօզագտա պուլունմուշ տըր ։ Բիվանէթէ կէօրէ գաթիլ պիր խըրիսթիեան իմիշ,

Գուծուն իւզէրինէ խալգծա պուզը մէրթէպէ հէյէճան վէ հիտաէթ էտէրլէրի կէօրիւլմիւշ իսէ տէ, համտ օլսուն պիր կէօնտա սուլի հալ վուգու պուլմատըզընը Պէյրութ եազըեօր ։

Հիւքիւմէթի մաճէլլիէ թէստպիրի խիզմէթինէէ ձէչէպիլմա իմիշ օլսա, ձէ ձէ իքի քիշի թաճթը խըթինթադա պլընմըշ իմիշ ։

Ֆրանսանըն Մըլըրտաքի տէնանմասը գօմանտանը ամիրալ Գօնրատ, Ֆրանսա պահրիէ նէզարէթինտէն ալընըը էմիր իւզէրինէ, Պէյրութա Թէթիզ նամընտա պիր գըլթա ֆըրգաթէյին կէօնտէրմիշ տիր ։

Իսթըրն Էքսբրէս պու փազբանա պիր ազ զիեատէճէ էհէմմիյէթ վէրէրէք, պունուն Արապի բաշաեա պըրադըլան սէրպէսթիյէթ սէպէպիյլէ զուհուր էյլէտիկինի պէեան իտիեօր ։

—

Եարինէ վիլաեէթի մէրքէզ մութասարըֆը Վասա էֆէնտի հազրէթլէրի կէչէն ճիւմա կիւնիւ Տէրխատալէթէ կէլմիշ տիր ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Սու նազըրը Դ.ալիպ բաշանա րիւթպէի բէֆիւրի միրիմիրանի,

Շէհիր էմանէթի սէր միւհէնտիսի Մէհէմմէտ էֆէնտինէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի,

Շէհիր էմանէթի մէճլիսի ազասընտան Անտօն էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի,

Մարտին մութասարըֆըլըղը Րումէլի Պէյլէրպէյլիկի բաշէսիյլէ Նէճա մութասարըֆը սապըգ Ապտի իւլ Ղանի բաշա հազրէթլէրինէ,

Հէլէ մութասարըֆլըղը Մարտին մութասարըֆը սապըգ Սալիհ պէյ էֆէնտիյէ,

Մէքթէպի Սուլթանի էտիպլիեաթը Արէպիյէ մուալլիմի Զիհնի պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Մէքթէպի մէզքիւր տախիլիյէ միւտիրի Գալաֆա էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Մէքթէպի Թըպպիյէի Միւլքիյէ ձէն պա չէհատէթնամէ չըգըպ, իւչիւնճիւ օրտուի Հիւմայունի էրկեանը պիրինճի տապորըն իւչիւնճիւ թապուրու թէպապէթինէ թային գըլընան Աղիֆ էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Էվգաֆը Հիւմայուն նէզարէթի ճէլիլէսի թարաֆընտան սու գօլիճիւլուճա մէմուր Նազիֆ էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Գօմիսիօնու մէզքիւրա մէմուր Օսման էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Սու նէզարէթի քեաթիպի Էմին էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Շէհիր էմանէթի մէճլիսի ազասընտան Նէշաթ էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Շէհիր էմանէթի մէճլիսի գալէմի միւմէյյիզի Ահմէտ էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Շէհիր էմանէթի մէճլիսի գալէմի միւմէյյիզի Սըրրը վէ Րաքիֆ պէյլէր իւհտէլէրինէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Տիարպէքիր վիլաեէթի տախիլիյէ Սէյլէման գազասը գայիմագամլըղը, Տէնաուին գազասը գայիմագամլըղընտան միւնֆասըլ Մէհէմմէտ Նէճիպ էֆէնտիյէ,

Տէրխատալէթ պիտաէթ մահքէմէսի իւյէնճի հուգուգ տայիրէսի ազալըղը, մահքէմէի թիճարէթ հուգուգ տայիրէսի պիրինճի զապթ քեաթիպլիկինտէն Վահրամ էֆէնտիյէ,

Գաղտա վիլաեէթի պիտաէթ մահքէմէսի իւյէնճի հուգուգ տայիրէսի րէիսլիկի, Սինօպ միւստանտի ումումի Նուավինի սապըգ Մահմուտ Սուպհի էֆէնտիյէ,

Պէնկազի վիլաեէթի թիճարէթ մահքէմէսի րիեասէթի Գօզան նէեապէթինտէն միւնֆասըլ Ահմէտ Րիֆաթ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր ։

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՆԱՄԱԿ Դ.

Կ. Պօլիս, 2 օգոստոս 1882

Մէծ. խմբագիր

Երրորդ նամակիս մէջ Թէրճէմանը Էֆքեարի իւր պատկանած կրօնային հասարակութեան, միանգամայն մեր ազգային շահերը պաշտպանելու անկարելութիւնը հաստատելէ ետեւ, հետեւցուցած էինք թէ, մեր ազգային շահերը պաշտպանելու մասին իւր ցոյց տուած փութաջանութիւնն անկեղծ չկրնար ըլլալ՝ ուստի բաց էինք թէ Թէրճէմանը Էֆքեարի այն կեղծիքը միշտ մեր ազգին վնասակար եղած է, և զայս առանձին յօդուածով մ՚ալ հաստատել խոստացած էինք ։ Ահա՛ այս անգամ խոստումնիս կը կատարենք ։

Քանի որ Թէրճէմանը Էֆքեար մեր ազգային շահերն իր պատկանած կրօնային հասարակութեան շահերուն հակառակ կերպով չէ կարող պաշտպանել, բնական է որ մէկին շահերը միւսին շահերուն պէտք զոհէ, և երկուքէն՝ մէ շահը զոհելը բնական ըլլալուն տարակոյս չկայ ։ բաւ է թէ իւր ընթացքը մեր ազգին նկատմամբ կեղծ է, և իւր 'ի գործ դրած կեղծիքը մեր ազգին վնասակար ըլլալն որքան հաստատել ճշմարտութիւն մ՚ կրնայ համարիլ ։

Բայց մեք կուզենք խնդրոյն մէջ ալ մտնելով շօշափելի կերպով ցոյց տալ այդ վնասները ։

Թէ ինչ ընթացք բռնած է Թէրճէմանը Էֆքեար իւր լրագրական պաշտօնը կատարելու մասին ・ նախ այդ աչքի առջև բերենք, որ կընայ սաշ-աչելի ամեն բան պարզելու ։

Անվիճելի իրողութիւն մ՚է թէ, Թէրճէմանը Էֆքեար՝ ազգային ամէն տեսակ լուր առանց բնորութեան անխտիր իւր լրագրին մէջ կը փութայ հրատարակել, իբրև թէ ազգին ծառայութիւն մ'է որ կ'ընէ ։ Ինչ հետևանք ունեցաւ և ունենալու վրայ է իւր այս անխոհեմ, կամ աւելի ճիշդն բսելու համար, իւր այս նպատակաւոր ընթացքը ։ – Հարկ չկայ ըսելու թէ ճիզվիթ թերթին այն կեղծ փութաջանութիւնը ազգին շահերը վնասցնելէ ուրիշ բանի չծառայեցին ։ Թէ ի՞նչպէս ։ – Ճիզվիթ թերթն առանց նկատի առնելու ժամանակին պատեհութիւնն ու անպատեհութիւնը վտանգաւոր հրատարակութիւններ կընէ և այն խել անպատշաճ ոճով և յախուռն լեզուով, (զորս նոյն խել ազգին շահուն համար կզգուշանամք մէջ բերել . . .) ։

Կրնան գտնուիլ պարզամիտ ընթերցողներ, որք չկարենան ճիզվիթ թերթին հրատարակութեանց նպատակին խելամուտ լինել, և ոչ ալ պատճառելիք վնասը գուշակել ・ բայց խելահաս ընթերցողք խսկոյն կը հասկընան թէ Թէրճէմանը Էֆքեար ճիզվիթ և անզգ. թերթն ազգին սիրտը սուր կը մխէ իւր այդ անպատեհ և անպատշաճ հրատարակութեամբքը որք ուրիշ նպատակի չեն կրնար ծառայել՝ բայց եթէ Օսմանեան բարեխնամ տէրութեան վստահութիւնը վերցնել այն Հայ ազգին վրայէն, որ բազում դարերէ 'ի վեր իւր անդրդուելի հաւատարմութիւնն անժխտելի փորձերով ապացուցած է ։

Ահա՛ ճիզվիթ թերթին ազգին վնասուն պարելու, միանգամայն իւր նպատակին հասնելու մէկ միջոցը ։ Իսկ ուրիշ մէկ վաւերագոյն միջոցն ալ ազգին ամեն տեսակ գործերը(րամբներն ու ընկերութիւնները)և չատ անգամ անհիմն ենթադրութիւններ անխոհեմութեամբ, կամ աւելի ճիշդն բսած ըլլալու համար ճիզվիթական մտմտուք գետնամբ հրատարակելն է ։ Ո՞վ կրնայ ուրանալ թէ ազգային պաշտօնական մարմնոյ և ազգօգուտ ընկերութեանց բոլոր ըրածներուն և ընելիքներուն տարաժամ հրատարակութիւնքն եւ առաւել անհիմն հրատարակութիւնքն, անդարմանելի վնասներու պատճառ չեն ըլլար ։

Իսկ թէ ո՞վ կամ ոյք են, որք ազգային պաշտօնական շրջանակի մէջ տեղի ունեցած ամեն տեսակ գործերն ու խորհուրդներն անմիջապէս կը հաղորդեն Թէրճէմանը Էֆքեար անուն հակազգային շահերու գործիքն եղող թերթին ・ ազգին գաւաճաններն են այդ անձինք որ... ալ են, և պէտք է որ խստիւ պատժուին ։

Մեր ազգային թերթերը, երբ Հայ թերթեր, 'ի խղճէ և 'ի բնութենէ իբրև Հայաստանեայց եկեղեցւոյ և Հայոց ազգին շահերը պաշտպանելու նուիրական պաշտօն ունեցող ազգային թերթեր, տարակոյս չկայ թէ անկեղծաբար իրենց պաշտօնը կատարելով, խոհեմութեամբ և չըրջահայեցութեամբ կը գործեն, որչափ որ կ՛կարող են ・ և թէպէտ իրերնոց մէջ ազգային խնդրոց նկատմամբ մերթ ընդ մերթ անհամաձայնութիւն տեղի կունենայ, սակայն միշտ ազգային կենսական խնդրոց մէջ խոկոյն կը համաձայնին և միմեան ազգին շահն ու օգուտը կը խորհին ու կը պաշտպանեն ・ բառ բում ակզբամբ համաձայն ենք իբ իրարու ・ այսպիսի պարագաներու մէջ անկարելի է որ Թէրճէմանը Էֆքեար, իբրև հակազգային շահեր պաշտպանող թերթ, կարենայ անոնց պէս ... խօսիլ և ... խիճ նոյնպիսի պարագաներու մէջ որչափ որ նա ալ անոնց համամիտ երևնալ ջանայ, կեղծիք է, և պէտք է գիտնամք թէ ո՛ր և է միջոցով իր թաքուն նպատակին պիտի ծառայէ. . . .

Ն. Դ.

ԹԱԼԱՍ ՎԱՐԴ-ՊԱՏՐԻԿԵԱՆ ՄԷՔԹՈՒՊԻ

Շու աշխաքի թէշէքքիւրնամէնի տախի մա մէճմուանիյէ վէ մա մէնսուպէթ աէրճ ու պէեանէ միւսաատէ պիւյուրէ, մուզրգա աէրծի հազգըմտա տէրքեար օլան բէճամըզը տախի թէքէրրիւր իտէրիզ ։

21 Յուլիս 1882 Թաթաւլա

Միւսէյիֆ,

Գասապալըզ եօզարը մաշըլլէ Վարդ Պատրիկեան զըլ մէքթէպինին իչալու 82 սէնէսի, պիրինճի վէ իքինճի իմթիհանլէրինտէն պազընէ վէ սէվամի օլարագ, մանըհային աօզիյուլմուշու պազար կիւնիւ տասա սէօրթէան աօզուլա զատար միւթէմատիյէն պէչաալթ իմթիհանը իւճիւնճիւ սէֆա օլարագ մուրթամթ սուրէթտէ իճրա գըլընան իմթիհանլէրինին նագչընը հավի, իչպու վարագպարէյի

(269)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԴՐՃԼԱՐ

—

իչի պիթիրմէքլիկէ պաղընըզ ։

—Բա պու կիւնտէն իճապը իճրասընա պաշլանաճազըմ տըր ։

—Էկէր օլ պապաէ էնիշտէն պիր վագա տահա զուհուր իտէր իսէ, հէման անինտէ պանա խապէր վիրմէլիսինիզ. . .

—Տազբըդասընտա խապէր վիրիրիմ, մատամ զօնթէս ։

Մէրգում տահա զայլազ, քէմալի թաալիմ իւզրէ մէրգումէնի սէլամլատը, վէ պատէհու զօնազտան ախշամը չըգտը ։

Գօնազըն զարշըսընտա պիր ափլը պիր արապա, վէ սէրուէնինտէ տախի գայէթլէ ինճէ միճուտրու վէ թիւրիւզ պիր ակիտանը, էյինտէ սիկարա թիւթիւրէրէք, լէհճէսինտէն պէքլէնէ պէքլէնէ ճանը սըգըլմազտէ օլտուղու՞ էքիւրի ակր հալտէ պէքլէմէքտէ իտի ։

Գօնազտան չըգան մէրգում եապանճը մէզքիւր արապաեա տօղրու կիթտի, գարուսունու աչտը, վէ պինտիքտէն սօնրա, արապաճըեա ։

—Լավանտինէր-Սէնթ-Օնօրէին սօգագընտա Ն. 7, հայտէ պագալըմ, "ըլըը սիւրմէլիսին, պախշիշին պօլճա օլաճագ տըր, – տէտի ։

Արապա զօշմաեա պաշլատը ։

Հալիլէ հիքեաէմիզի օգուեան զաթլար, մէրգումին Րէմի Տօմէն օլտու օլտուղը անլամըշ տըրլար, վէ թափիտիյլէ տիկէր արգատաշլարա զաթէն մալիւմ օլան լը հօս իտի ։

—Նա՞սըլ ճանըն սըգըլտը՞ մը, գաֆատար, – տէտի Րէմի Տօմէն մէրգումա ։

—Էվէթ, պէքլէէ պէքլէէ ճանըմ չըգտը. . . էկէր ազ տահա կէլմէսէն պայլըեաճագ իտիմ. . .

—Էյ նա՞սըլ, զօնթէսի կէօրտէպիլտի՞նմի.

—Հայ հա՛յ, եանընտան կէլիեօրում ։

—Պիր չէյ պէճէրէպիլտի՞նմի ։

—Մաաշալլահ, չիմտի պէն քէնտինի խասա տօսթու օլտում. . .

—Տիմէք տիր քի իչէր եօլունտա տըրլար ։

—Իչէր եօլունտա՞ մը տըրլար, իչէր պաշընը պըլը գօյմագտա տըրլար պիլէ. . . տըրթըդ պիրպէ հէր քէս պունտան սօնրա, պիրէր տագարէթէ նազըրըզըյլա պագըմա ճայիզ տիր . . .

121

Նասըլ քի չիմտիյէ գատար պէեան իտիլէն միւքաալէմէտէն անլաչըլմագտա տըր, մէրգումէ վալիտէ գաաըն, մէրգում եապանճը իլէ վուգուա կէլէն միւտահալէթինտէ, պիւսպիւթիւն պիր ֆիւթուրսուզլուգ իպրազ իտէրէք քէնտիսինի զայիթ իտէպիլմիշ իսէ տէ, մէրգումէ եալընըզ զալըրզա իսէ պիլիթին պիւթիւն մուզայիրի օլմուշ տուր, չէօյլէ քի մէճալ ու թագաթտան քէամիլէն տիւշմիւշ տիր ։

Սայըքի եարըը պայըզըն օլտուզու թագտիրտէ աղզըն պիր գըլթա իւզէրինէ տիւշիւպ օթուրմուշ, վէ իքի էլինի էլլէրինէ վուր իտէրէք հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամազտա, վէ եավաշ պիր սէս իլէ տախի քէնտու քէնտուէ,

—Աճապա՛, պունտա սէնէլէրտէն պէրի ֆէտամազ բէրտէսի ալթընտա մէսթուր գալմըշ օլան մաւճիտի մաճճուպիյլէթ հալ վէ էթտըրրէմա քէտէրին փայէֆ օլտուզու հալտէ, պէշլէ պիրտէն պիրէ մէյտանէ չըգտոն մէզրուր աստէմ, մէզքէնէ տախի չիմտի բիմ տիր . . . – աճապա Լէօնէլ Վալթէ՛րմի տըր, – խայըր, մէրգում օլամազ իչթիմալտէն պէքիւտիր, չիւնքի, մէրգում չօգ կէնճ տիր, մէզրիւր հալլէր, օ տօզմազտան խայլինէ սէնէլէր էվվէլ վուգու պուլմուշլար տըր, – Փագաթ, պու ճիվան իլէ տախի, չու տա վար տըր քի, էկէրչի մէրգումէսին հիչ պիր չէյտէն խապէրի օլմուշ օլմասա իտի, Պիրէրին խաճիլի տախի պիլմէմէքլիկի իճթիզա իտէր իտի, հալպու քի քէնտի նէզտիմտէ, մէրգումէ էպէ գատընը, պունտան էվվէլ սէնէ էվվէլ պէնիմ ճինայէթիմէ իշթիրաք իտմիշ օլմասընը սէօյլէտիքտէն պաշգա, պանա էպլէն սէօյլէնիմ վէ պինի պատուհսզ օլմասընը տախի սէօյլէտի . . . ։

Մէրգումէ պունլարը տուշինտիւքճէ, պազըընը սէօյլէնէ, վէ էլլէրինի պիր պիրինէ զավուչդուրարագ սէօյլէնմէքտէ պաշլատը ։

—Նիչին պէն սէնէ էվվէլ իչլէմիշ օլտուզում պիր ճինայէթ վէ պիր ճինայէթ, կիթտին կէլտինէ պու կիւն մէյտանէ՛ չըգտըն, տօզրուսու բէք զարիպ վէ բէ՛ք տէհչէթլիզ պիր հալ տիր պու, նէ՛ տիմէք տիր նիկինմի պէչ սէնէ, տաէթտա պիր սըր տիմէք տիր, – տէտի մէրգումէ, – սայէքի պիզզալթ քէնտիմ պիլէ ունութմուշ իտիմ, չէօյլէ քի, խափըզըմա կէլմիքէյ, պէն հիչ էօյլէ պիր չէյ խարլամըշըմ տըր տա, պիր իֆթիրաճա ուզտրմազգամաքլըմ տըր կիպի կէլմէքտէ տիր պանա, – օ՞ֆ, հագըգաթէն հէյպէթլու պիր հալ տիր պու, – պիզզալթ քէնտի էվլատըմ նէզտինտէ պիլէ միւթթէհիմ օլարագ, հիճապըմտան զըզարզա կէօզլէրիմ էօնիւնէ պագամայըզա մէճպու՛ր օլաճագըմ տըր, – պէն պու աէրտէ տահամմիւլատաճագըմ տըր, վէ պու տը ու հիճապ մութլագա պէնիմ մէվթիմի աէյպ՛պ օլաճագ տըր . . . – տէմէ եա Րէպպիմ, նէ՛ պիյլէ միւճազաթ տըր պու պէնիմ իչին . . .

Մէրգումէ ֆէրեատ իլէ ըըչըրմագտա պաշլատը . . .

Մէրգումէնին օ՛ մէրթէպէ ազլամազլըղա հօզըը վար իտի, չիւնքի բէք թէհլիքէլի վէ բէք տէհչէթլի պիր հալտէ պուլունմագտա իտի ։

Աճապա Րէմի Տօմէն մէրգումէնի պու թէհլիքէտէն գուրթարապիլէճէ՞քմի տիր ։

Իշէրուտէ անը տախի անլայաճազըզ ։

* * *

Բօշէ սօգազընտա պուլունան Մարքիզըն խանէսի, սայիմա թաճթը նազարը ալտզաթտա թալթալմազտա իտի ։

Շէօյլէ քի, Ժան Րընօ, Գօրանըն էմի ու թէնպիհլէրինէ թէվֆիգան, մէզքիւր խանէնի քէնտի էտէն իտարէսինէ ալըշ օլան Րօզ Պօնչանըն հէր պիր հարէքէթլէրինի թաճթը միւթալաասա ալմազտա իտի ։

Թըզզը Գօրա կիտի մէրգում Ժան Րընօ տախի, մէրգումէնին հէր պիր ամէլ ու հարէքէթինտէ, պիլխասսա պիր ումարըզ կէօրմէքտէ իտի ։

Մէրգումէ, Մարքիզըն թէզմիլ սէրվէթինի էլէ կէչիրմէքտէն կէչէրմէք գըմիլտա հիչ պիր տայ ու իզտանը կէրի պըրագմագտա տէկիլ իտի ։

Վէլհասըլ, քէնտի զաէզըննըրէք պէօ էլիպարիքէպիլմէքտէ իտի ։

Ժան Րընօյուն Փիքրինէ իքի խուսուս իլիշմէքտէ իտի ։

—Աճապա մէրգումէ պու զատար ուսթալըգլարը քէնտու քէնտսուսի՞ մի իւչինէպիլմէքտէ տիր ,

աճիզլին, զաղէթայի միւթեպէրէնիզին պիր նիւսխէսինէ աէրճինէ հիմմէթ պույուրմալէրի։

Եէմմի մէգքիւրտէ, կիւզէլ սուրէթտէ, չակիրտանըն էլ հիւներլէրի իլէ սիվարլարը սօնանմըշ, վէ ևինէ էլլէրի իլէ իշլէմիշ օլտուգլարը հայկական պատկերլէր, վէ իշլէրինտէ էն կիւզէլ իշլէնմիշ օլան Մայր Հայաստան պատկերի տէրսունինտէ ավիւթէ օլան Վարդ Պաշաբիկեան գըզ մէքթէպինտէ իճրա օլաճագ իքէն, քեսրէթի էհալիսի իհամթայէ զայրի քեաֆի օլտուղունտան, ճիւմլէթէն Ս. Աստուածածին քիլիսէսինէ կիտիլիպ, միւսաֆիրէթէն արամսաղ օլան, վէ սապահըսը հանդիսաւոր Ս. Պատարագ Թագաւոր իտէն Մէրզիֆունլու Արժ. Տ. Ձենոբ քահանայ միւեսսիր պիր նութգ իրատը իլէ, իմթիհանէ պէտ օլունմուշ տուր։

Տիկէր տէֆալէր կիպի քընիշլէր էրքէք կիրուհինտէն օլմաերգ, եւինէ էրքէք քընիշլէր պու տէֆա տախի հազըր իտի իսէ տէ, սամիան օլուպ, պու տէֆա քընիշլէր տախի սըրֆ գատըն թայիֆէսինտէն վէ մէքթէպի մէգքիւր սապըղ է չակիրտանընտան իտիլէր քի, պու տա պայիսի իֆթիխարըմըզ տըր։

Փոնիշ հանըմ էֆէնտիլէր տէօրթ նէֆէր օլուպ՝ պունլար, եանի Տիկին Հաճի Կիւլ Գ. Թիւրապեան, Տիկին Մարիա Յ. Սայէպալեան, Տիկին Փէփրոնէ Յ. Գահրամանեան, վէ Տիկին Զարուհի Կ. Թիւրապեան, չակիրտանը եէկեան եէկեան թէֆթիշ իլէ, չակիրտանըն էփլէ յի նամիւթենասիպ էլ իթայի ճէվապը սէվապ խյէմէլէրի պիհագգըն գաւլինի թահսինի հուզզար օլմուշ տըր։

Շակիրտանըն իմթիհան վէրմիշ օլտուղու տէրսլէրին իճմալը։

Օլէնտօրֆ Թարիգի իւզրէ Էրմէնիճէ միւքալեմէ,

Ընթերցարան Թէրճէմէսի,

Քրիստոնէական վարդապետութիւն, Քերականութիւն,

Հատընտիր Գարագաշեան Թէրճէմէ վէ լուծմունք,

Սրբազան պատմութիւն վէ ազգային պատմութիւն,

Աւետարանտա միւնտէրիճ առակլարըն մէկնութիւնլարը։

Թիւրքճէ Աստուածաշունչտան էզպէրինճէ օգումագ։

Թուաբանութիւն, աշխարհագրութիւն վէ երկրագունտ։

Փոնիշ հանըմլարտան Տիկին Հաճի Կիւլ պիր գըթա նութգ իրատը իլէ, արզը թէշէքքիւր իլէմիշ, վէ րէֆիգէլէրի Թարաֆընտան պիլ վէքեալէ չակիրտանը Թահսին, վէ խաճէկեանը տախի Թէպրիք իլէմիշ տիր։

Շակիրտանտէն Օրիորդ Փառանձեմ Սեղբոսեան, Օրիորդ Եղիսաբէթ Տ. Գ. Սէլեան, վէ Օրիորդ Մարիամ Յ. Պէճեաեան վէ Վիրգինէ Յ. Կիւլպէյեան պիրէր գըթա նութգ իրատ իտէրէք, հազըրունուն կէօզլէրինտէն մէէրրէթ սամլարը սամիամըն մաւճալ օլմուշլար տըր, հազըրուն իսէ, քեմալի մէսըրրէթլէրինտէն մէքթէպի մէգքիւր համիլէրի համյէթէմլու Հաճի Սերովբէ վէ Հաճի Սարգիս էֆէնտիլէր Կիւլպէյեան, կեցցէ՛ նիտալարը իլէ, չակիրտանը ալգըշլամըշլար տըր։

Հէր սընըֆըն իմթիհանը իմթիհանընտա, ֆէխամէթլու Մ. Սղամեան էֆէնտիմինին Թէտրիս, վէ չակիրտանըն քեմալի խահիշ իւզրէ թահսիլ իթմիշ օլտուղու Ազգային երգլէր, Արմօնիկ րիֆագաթը իլէ կիւզէլ կիւզէլ Թէրէննիւմ ու Թէգաննի իթտիրիլէրէք, պաիսի մահզուզիյէթիմիզ օլմուշ տուր։

Միւէլլիֆ, պու պապտէ հիս իթտիկիմ չափ մէէրրէթի թարիֆ իտէմէմ, վէ պու սա իքի ճիհէթտէն նէշէթ իթմիշ տիր, չէօյլէ քի,

Եվվէլա, մաւճիպի իֆթիխար ումէէրրէթիմ, իյը տէֆա տըր քի, ֆամիլյա Թայիֆէսինէն քընիշ սըֆաթընը հայիզ օլարագ սանտալիեի րէսմիյէթլէրինտէ գուսուտ իլէ, չակիրտանը իմթիհան իթմէլէրի տիր քի, զաննըմա կէօրէ պու տա, Թիւրքիամըզտա, իյը տէֆա օլարագ Թալասա վուգու պուլմուշ տուր։

Սանիա, վաթանըմըզ գատըն Թայիֆէսի, հէր նէ գատար աշընտա աֆիֆէ վէ սահիպէյի նամուս իսէ տէ, էօյլէտէն պէրու տէֆ չալըմագ ատէթլէրինտէն օլուպ, վէ պէրտէլէրինտէ չաղըրտըգլարը մուզըքի ասար Թիւրքիլէր, ախլագը մէմտուհէլէրի իլէ տապան տա պանա դըտտ խարի իսէ տէ, չի ֆայտէ քի, պու հալտէն խալէրսար օլմասըն սէքէնէի տիյարը սանիար պունու կէօրմիւքլէրինտէ, Թահսին իթմէյէճէքլէրի, վէ պիզլէր տախի ճէվապտէ մահճուպ օլմագ իքէն, էյհամտիւլիլլահ, մէքթէպ չակիրտանը մէքթէպտէ վէ էվլէրինտէ, Թիւրքիյէ քիւլլիյէն Թէրք իլէ, Ազգային երգլէր օգումագտա օլտուգլարընտան, օ աճվալը մէմտուհէն տախի ազատէ յի կէրիպան իթմէքտէ յիզ տիր, վէ իթմիշ տիր։

Խիթամը իմթիհանտէ գեղամեան Դանիէլ էֆէնտի, վէ Կարապետ էֆէնտի Գօնտուրաճեան իլէ հազըրընտա պիրէր գըթա նութգ իրատ իթմիշլէր տիր։

Վէ պապտէ Թէճանէթլու Մ. էֆէնտի Սղամեան մուխթասար պիր նութգ իրատը իլէ, չակիրտանը Թէշվիգ, վէ մուալլիմ էֆէնտիլէրէ տախի արզը շիւքրանիյէթ, վէ համիլի հագգընտա սուպայի րիյա պատ էլ իւֆա, գիյնէթլի իմթիհանէ խիթամ վէրիլմիշ տիր։

Կէրէք մուալլիմ էֆէնտիլէրէ վէ կէրէք Մեծ. Կիւլպէյեան էֆէնտիլէրէ շիւքրանիյէթ վէ մէմնունիյէթի ազիմէմի ալէնէն Թագտիմ իտէրէք, կէրչի Կիւլպէյեան էֆէնտիլէր չօգ եէրլէրէ, վէ չօգ քիմսէլէրէ խաֆի վէ ալէնի սուրէթտէ իյիլիքլէր վէ ֆազիլէթլէր իթմէքտէ իսէլէր տէ, Թէրազլըն պիր կէօզլինէ ծրարը, վէ տիկէր կէօզլինէ տախի մէքթէպ հագգընտա իյիլիքլէրի գօյուլ Թարթարըլըրմըզտա, մէքթէպին տահա աղըր կէլէճէկի, վէ էկէրչի միւմայէյլէյհիմ էֆէնտիլէր պիզլէր կիպի սինէն միւզայագ իթմիշ օլսալար իտի, մատտի, իյա մանէվի սուրէթտէ տախի ֆէտայի ճան էթմէքլիկէ մէճպուր օլաճագլարը, միւսթագնի իտի տէյիլ իսէ, իլիմ էհլի գըրմաճ, մէքթէպի մէգքիւրի պուլ պէ պուլ վէ սալ պէ սալ իլէրու կէօթիւրմէկէ տէվամ իթմէլէրի իչուն, էօմր ու իգպալլէրի Թէզայիտինի, էհնամը Հագգտան Թէմէննի իտէրիմ։

Պու սուրէթլէ իմթիհանը իթմամ փէզիր օլուպ, չակիրտան ճիւմլէթէն երգ Թէրէննիւմի իլէ իկրամ էթտիլէր՝ վէ հազըրուն տախի սըրգատան մէքթէպէ կիտիպ, Կիւլպէյեան էֆէնտիլէր Թարաֆընտան պիլ վէքեալէ հէմշիրէլէրի իֆթիթալու Մ. Մարիամ հանըմ Մ. Սէլեան Տնօրէն Արժ. Տ. Գրիգոր հայրը վէ խաճէկեան էֆէնտիլէրէ արզը Թէշէքքիւրլէր, վէ պիլ ախէրէ էֆէնտիի միւմայլէյհիմ պոպը րուհօայի մէյլէթ իլէ մաէն, միւմայլէյհա հանըմ էֆէնտիյէ իպրազը շիւքրանիյէթ ըլման, խատըրի վէրիլմա իյլէմիշլէր տիր։

Կ. Ա. Կէշիշեան

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍԵԱՆՑ ՀԱՅՈՑ

Նիկողայական Միաբանութիւնը այսօր գումարուելով 'ի ժողով նկատողութեան առաւ Կրօնային ատեանէն 27 յուլիս թուով յղեալ պաշտօնագիրն՝ որով կը յայտարարէր թէ Կրօնային ատեանըն Նիկողայականաց Հայոց Միաբանութեան կողմանէ 'ի ձեռն Ատենապետին մատուցեալ կանոնագրոյն վաւերացումը իւր ձեռնհասութենէն վեր գտանեց։ Ըստ այսմ Միաբանութիւնը նկատելով որ առանց Պատրիարքարանի վաւերացման չկրնար կարենայ ձեռնամուխ լինել 'ի գործ, որոշեց որ այսուհետեւ մինչեւ զլուծումն պատրիարքական խնդրոյն։ Հետեւաբար հարկ գտանեց որ իւրայ արգելքը պաշտօնապէս հաղորդէ հասարակութեան 'ի ձեռն լրագրաց։

Ատենադպիր Ատենապետ

Յովհաննէս Վրդ. Խորէն Արք. Եպիսկ.

Աբրահամեան

1882 յուլիս 31

յԱզգ. Մատենադարանի Գալաթիոյ

ՄԻՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Օ ԼԻՒՆԷԹ Տ'ՕՐ

Ալէթը ճէրրահիյէ, կէօզլիւք, կէօզէ վէ կէօրմէյէ տայիր ալէթլար, վէ էտէվաթը սայիրէ մագազասը

Իսթանպօլտա Պօլսէ-Դիւկեանեան, Շէյխ Էօլ Խուլէ Խանընտա [illegible] Ն. 6

Պալէտտէ պէհեան օլունան խատ իլէ, պու աֆա միւճէտտէտէն պիր մագազա քիւշատ իթմիշ օլտուղումուզու հիւրմէթլու էհալիյէ իլան իտէրիզ։ Մէգքիւր մագազամըզտա էտէվաթը ճէրրահիյէ, մէսէլա, հէքիմլէրին իսթիմալ իթտիքլէրի չիղտան ալէթլար, գայթ պաղլար, լասթիքտէն մամուլ հէր նէվ էտէվաթ, վէ ալէթլար ճէրրահիյէ իճրասը իչին թէչրիհ ալէթլարը պուլունմագտա օլուպ, ճիւմլէսի տէ էն սօն իճատլարըն ֆէննի ալէթլէրինէ մահսուս օլունմուշ, վէ Եվրոպանըն մէշհուր ֆապրիքաճըլարընտան իքսթիրա օլունան ճինսլէրտէն պուլունմուշ տուրլար. Մագազամըզտա ուլումու թալիպին տայիր ալէթլար, վէ ինկիլիզ լիւգասը օլան էլէքթրիք մաքինալարը, հալպէ պօշլուքտան մաքինա, Կօլթա վէ Պինէէն բիլլերի վէ սայիրէ տախի մէվճուտ օլուպ կիպի, կէօզէ վէ պաշ մաատա սայիր ալէթլար, վէ չէշիտ չէշիտ ֆիրանկ մալլարը սաթըլմագտա տըր. Մէգքիւր մագազամըզ չէշիտլէրի մէճմուա սաթըշլարը վէ ֆիաթլարը ուճուզ օլաճագ տըր։

Փօզթալար օլան ալէթլար տախի Թաամիր օլունուր։

Սարա, վէ Նէվրօզ, վէ սայիր խաստալըգլարըն միւսպէթ օլան, Բարիզտէ ավէնիւ Վակրամ տա 29 նումրօլու խանէտէ մուգիմ տօգտօր Թ. Ալպէրին Թէրթիպ իթմիշ օլտուղու, վէ ուսմանլըժանըրմըշ, վէ հէր քէսին Թահսին ու Թէհսալիլինէ մազհար օլմուշ պուլունան ուսուլու ճէտիտէ լէզայիլի Թավսիյէ իտէրիզ։

Միւմայլէյհին միւրաճաաթ իտէն խաստալարտան պիր չօգու, սայըլամագտան արթըգ գալթը իտմա իթմիշ օլտուղլարը հալտէ, իշպու ուսուլու ճէտիտէ սայէսինտէ խալէս օլմուշ իտիլէր տիր։ Խաստալըգըն նէ օլտուղունու պէյան իթտիքտէ, լազըմ կէլէն րէչէթէյի կէօնտէրիլիր։ Բրօֆէսէօր Միւսիւ Թ. Ալպէր վէրիլմիշ պէճէլլինի, խաստանըն ֆայտէ կէօրմէսինտէն սօնրա ալըր իմիշ։

PROF. TH. ALBERT

29 AVENUE DE WAGRAM 29 PARIS

ՃԷԶԱ ԳԱՆՈՒՆՆԱՄԷՍԻ ՀԻՒՄԱԵՈՒՆՈՒ ՏՈՒՐ

ՍՈՒՐԷԹԻ ԽԱԹԹԸ ՀԻՒՄԱԵՈՒՆ

ՄՈՒՃԻՊԻՆՃԷ ԱՄԷԼ ՕԼՈՒՆԱ

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

ԱԼԷՆ ՈՒՄՈՒՄ ՃԻՐՄ ՈՒ ՃԷԶԱԼԱՐԸՆ ՄԷՐԱԹԻՊ ՎԷ ՏԷՐԷՃԷԹԼԷՐԻ

ՊԱՋԸ ՈՒՍՈՒԼԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵԷ ՊԻԵԱՆԸՆՏԱ ՏԸՐ․

1. Մատտէ. Տօղրուտան տօղրուեա, հիւքիւմէթ ալէյհինէ վուգու պուլան ճէրայիմին իճրայի միւճազաթը, ահվալէթէ պիտա օլտուղու կիպի, պիր չօխ ալէյհինտէ վուգու պուլան ճէրայիմին, ասայիշի ումումիյէեի իխլալ իլէմէսի ճիհէթի տախի, քէզալիք ահվալէթէ պիտա օլտուղունտան, Թայինի վէ իճրասը, չէրան էմրի էվվէլի իւլ էմրէ (էն ուլու էմր) պիտա օլան Թաղլիտ Թայինի տէրէճէսի տախի, իշպու գանուննամէ միւթէճավիզլէրին վէ միւթէճավիզին օլուպ, անճագ, հէր հալտէ չէրան միւայէնին օլան հուգուգու շախսիյէնին խալէլ կէլմէյէճէք տիր։

2. Գանունէն միւճազաթ օլունան ճէրայիմ, իւչ նէվի տիր. պիրինճիսի ճինայէթ, իքինճիսի ճիւնհա, իւչիւնճիւսիւ գապահաթ տըր։

3. Ճինայէթ, միւճազաթը Թէրհիպիյէեի (գօրգութմագ) իւթթիգամ իտէն էֆալ տըր. միւճազաթը Թէրհիպիյէ գաթլ, վէ մաէ Թէհճիր միւէպպէտէն եա մուվագգաթէն քիւրէքէ գօնմագ վէ գալէպէնտէ օլմագ մաատէլէրի, նէֆիյ էպէտ, վէ միւէպպէտէն մէմուրիյէթտէն մահրումիյէթ, վէ հուգուգու մէտէնիյէտէն իսգաթ մաատէլէրի տիր։

4. Ճիւնհա, միւճազաթը Թէտիպիյէեի միւսթէլզիմ օլան էֆալ տըր։ Միւճազաթը Թէտիպիյէ, պիր հաֆթատան զիյատէ հապս, վէ մուվագգաթէն նէֆի, վէ մէմուրիյէթտէն Թարտ, վէ ճէզայի նագտի մաատէլէրի տիր։

5. Գապահաթ, մուամէլէյի Թէտիպիյէեի իսթիլզամ իտէն էֆալ վէ հարաքէթ տըր։ Մուամէլէյի Թէտիպիյէ, եիրմի տէօրթ սաաթտան պիր հաֆթայա գատար հապս, վէ նիհայէթ եիւզ գուրուշա գատար միւճազաթը նագտիյէ տիր։

6. Գանունուն Թայինի իւչէ էվլի նէվիլէրտէ, իշպու ճէզալար, պաշտէն պաշա, վէ պաշտէն պէրապէր օլարագ հիւքմ վէ իճրա օլունուր։

7. Նէֆիյ մուվագգաթ, վէ հապս, վէ մուվագգաթ գալէպէնտէլիք, վէ մուվագգաթ քիւրէք ճէզալարընա միւճազաթ օլունանլար, մէվգիլի ճէզալարընտան ֆիրար իտէրլէր իսէ, Թուլուպատուգլարը մէվգիլէրինէ իատէ, վէ ճէզալարը Թէզյիտ օլունուր. սատր մէքթուպլարը Թէշտիտ օլունուր։ Սէճըլի սէզալարը ճէզայի իւչ գատ ճէզայի միւէյյէն, միւէպպէտէն ճէզայի Թէշտիտ, վէ ճէզայի սապըղ վէ ճէզայի լահիգ Թայինինէ Թէպի տիր. կէրէք ճէզալար ալթընտա պուլունան նէֆիլէր իսէ, միւճազաթը քէլիպէ Թէպի օլուպ, միւէպպէտէն ճէզայի Թէշտիտ օլունուր, ճէզայի մէվգիֆէսի Թէպի կէօրիւլմիւշ գանուն իլէ Թային օլունուր։

Ֆիյ 18 Ճէմազի իւլ էվվէլ, 1284։

Զէյլ.

«Մուվագգաթ քիւրէք, վէ գալէպէնտլիք, վէ նէֆի, վէ հապս ճէզալարընը կէօրմէքտէ օլանլարըն միւտտէթի ճէզայիյէլէրի իչին պիր ճինայէթ, վէ եա ճիւնհա վէ գապահաթլարը վուգու պուլուր, վէ իշպու հարէքէթլէրի, միւգատտէմ իշլէտիքլէրի ճինայէթ, վէ ճիւնհա, վէ գապահաթտան խաֆիֆ, վէ եա սահա չէտիտ օլուպ տա, պունլար հագգընտա մուայէն օլան ճէզա տախի մաճարա օլուր իսէ, Թէմամը, վէ տէրէճէսը միւթէֆավիթ Թէպէ (զիյատէ) միւնտէրիճ օլունուր իսէ, էն աղըր ճէզայա սիւպիւլիւր, միւտտէթի մահքումիյէթլէրի ինտէ գրդ ըւզայէն իթիպարէն իճրա օլունաճագ տըր։ Վէ միւէպպէտէն մէնֆի պուլունանլարըն, քէզալիք մուվագգաթ, ճինայէթ, վէ եա ճիւնհա վէ գապահաթ իշլէտիքլէրի իսէ, մահքումիյէթլէրի մաէ զայիտ օլունուր։ Հէր մուվագգաթ ճէզայի քիւրէքտէ օլանլար քէզալիք ճինայէթ իշլէտիքլէրինտէ, պուլունտուգլարը մահալտա միւէպպէտէն, վէ գալէպէնտլիքտէ իսէ, պուլունտուգլարը միւտտէթէ պիր միսլի զամմ օլունուր, վէ ճիւնհա իշլէտիքլէրինտէ միւէպպէտէն քիւրէք, վէ նէֆի մահալլէրինտէ իսէ, պուլունտուգլարը մահալլէրտէ իքամէթէ մէճպուր օլունուր, գէթլիյէլէրի լազըմ կէլիր։»

8. Գանունուն Թայինի իթմիշ սահիպլէրի մալլարըն մուսատէրէ իտիլէճէք, միւէպպէտէն քիւրէքլէրի հագգընտա, ճէզա իքի գաթ օլարագ հիւքմ օլունուր։

9. Իշպու ճէզալարըն հիւքմ ու Թէրթիպի վէ իճրասը, էրպապը ճինայէթ, վէ ճիւնհա, վէ գապահաթ ալէյհինտէ, տահա պիր ճէզայի միւէյյէն օլունուր իսէ, Թաթպիգ վէ Թէմամէն մալիյէթլէրի, գանունէն խալէլ կէթիրմէզ։

10. Ճէզայի նագտի իլէ պէրապէր, ճէզայի հապս, վէ եա նէֆի, վէ եա մէմուրիյէթտէն մահրումիյէթ, հէր պիրի պաշքա պաշքա Թաթպիգ, վէ Թէմամէն իճրա օլունուր, վէ Թային օլունան Թազմինատ Թարաֆէյնին Թալէպինէ պինաէն, վէ Թէֆվիզ օլունուր։

11. Ճէզայի նագտի, վէ խըթիթալ էմվալը մէօրուղա, վէ Թազմինաթ, վէ կիւզէշթէ, վէ մէսարիֆի մահքէմէ Թայիր Թանզիմ օլունան իլամաթը գանունիյէ, մահքումունուն իմթինայի Թազմինինէ, հայս վէ Թազիիլէ Թէնֆիզ օլունուր։

12. Ճինայէթ վէ ճիւնհա միւթաալլիգ մէվատտէ, մէհմուրինի գավանիյէ Թարաֆընտան կէօզ հապսինէ սըլմագ, վէ ճէզայի նագտի Թէրթիպ օլունմագ, վէ մուգաբիլ ճինայէթ վէ ճիւնհա իլէ հապս օլան էմվալը, իճրայի միւճազաթա ճէլպ վէ սախլամ խըտիմալ օլունմագ իւզրէ սուգուտ օլան էշխասը, պիլ խասսա գապահաթ իլէտիքլէր, ճէզալարը տախի միւէյյէնինտէն, հիւքիւմ ու Թէրթիպլի օլունաճագ տըր։

13. Տէվլէթին, եա տախիլէն, եա խարիճէն ասայիշինի իխլալ իլէ ճինայէթ վէ ճիւնհա իլէ մահքում օլան էշխասը, Թէֆթիշ իլէ մահքէմէյէ իճալէ, մաճարա իլէ Թէրթիպ օլունան էմիրլէրինտէն, գանունէն Թայինի իճալէ, իշպու մէսայիլտէ Թէմպիհ պուլունուր։

14. Զապթիյէ Նէզարէթի ալթընտա պուլունան, աէլէլէրին Թայինի իֆաալինտէ պուլունան էշխասըն Թէսլիմինէ, վէ Թայինինէ, վէ օտալարը լազըմ կէլէճէք մուամէլէյի հուգուգիյէ Թարաֆընտան հէր պիր Թէրթիպի, պիրինճի իսէ մէնֆի օլունմագ, վէ Թէրքինէ, վէ Թայինինտէ պուլունան Թէֆթիշ վէ [illegible]

Վագըթըն վէրտիկի մալիւմաթա կէօրէ, Սուէյշ գանալընըն Թահթը հիմաեէի տուէյլիեէ ալընմասընա գարար գաթի վէրիլմիշ օլմաղլա, գարարկեահ օլան մէվգաարըն իճրասը Բօրթ-Սաիտտէ, վէ եախօտ Իսմայիլիյէտէ, ալթը տէվլէթլէր մուրախխասլարընտան միւրէքքէպ օլարագ թէշքիլ օլունաճագ պիր գօմիսիօնա իհալէ օլունաճագ իմիշ։

Մէզքիւր գօմիսիօնա տէվլէթի ալիյէ Թարաֆընտան Տիլավէր բաշա հազրէթլէրի պուլունաճաղը րիվայէթ օլունուեօր։

—

Վիւքէլաի ֆիխամ հազարաթը ճումաա կիւնիւ սէրայը Հիւմայունա, Թահթը րիյասէթի հազրէթի Բատիշահիտէ ագտ մէճլիս իյլէմիշլէր, վէ սապահա գատար միւզաքէրաթա տէվամ օլունմուշ տըր։

—

Տինքի կիւն արէֆէ օլմաղ միւնասէպէթիյլէ, Պապը Ալի վէ պապը տէֆտէրի թաթիլ օլունտուղու միսիլլու, պույրուքըն իշ կիւնիւ տէ տէֆտէրի Ալիյէ թաթիլ օլունաճագ իմիշ։

—

Նէմչէ վալիսի վէ գօմանտանը Իզզէթ բաշա հազրէթլէրի մէզունէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Պապը էչնա, վէ էսէվաթ, վէ ղալիթաւը սաքըրխէյի համիյէն նէ. մէնտէն հարէքէթ իթմիշ օլան Ավրուբիա-Լօյտ գումբանեասը վաբօրլարընտան պիրի, Սուէյշ վէ Իսքէնտէրիէէ թարիգըյլէ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Կէչէն հաֆթա Դալաթաա վաղը պուլան եանկընտա պիր նէֆէր Թայիֆէնի ատէշի իլէ, տիկէր իւչ էրքէգ վէ պիր գատըն ալէվ իչինտէ գալըպ վէֆաթ իթմիշլէր տիր։

(Լ. Թէ.ռ.)

—

Խիւտավէնտիկեարէ Սանճագը պէյին Թէշրինի պու քըրրէ մէքթէպի Թըրպիյէեէ իսիմլըի պուլմուշ, վէ միւթէվէքքիլ միւմայիլէյհին մէրֆիթէն միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ օլտուղունա հէյիմիլէրճէ գանաաթ հասըլ օլմուշ տըր, չէօյլէքի, եալընըզ շիրինկա իլէ մահէյլատէ իւչ կրամ մօրֆին պուլունմուշ տըր։ Պու գատար մօրֆին իսէ պիր ատամը էօլտիւրմէյէ քեաֆի իմիշ։

Միւմայիլէյհին Թէշրինինի իճրա իտէն Թապիպլէր իքի եիւզ սէքիզէն լիրա մէաշլը հիքմաթինին, վէ պու ապչէ նէ միւթէվէքքիլին վէրէսէսի, վէ նէ տէ Պէյօղլու միւտտաիի ումումիլիկի Թարաֆընտան վէրիլմէտիկինտէն, Թանզիմ օլունան րաբօրթօնուն իթա օլունմաեաճաղընը պէեան իտիյօրլար իմիշ։

—

Ֆէնէր Ռում մէքթէպի միւտիրի օլուպ, պունտան ագտէմ Գուտսու Շէրիֆէ կիթմիշ օլան արշիմանտրիտ Կրէկուար Բօլամոս պու քէրրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ իյլէմիշ տիր։

—

Իթալիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ միւ-ղօնսօլօսու իքէն, տախիքէն րիւթպէսինին թէրֆիիյլէ Սէլանիկէ նագլ իտիլմիշ օլան Մ. Սէրրա ճումաա կիւնիւ մահէլլի մէմուրիյէթի ճէտտէտէն միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

—

Ռում բաթրիգխանէսի, Պրուսա մէթրօբօլիտի Նիգօտէմ էֆէնտիյի էկզարխ սըֆաթըյլա Այնօրօսա կէօնտէրմիշ տիր։

Միւմայիլէյհ Այնօրօսուն տօղրուտա բաթրիգխանէեէ թապի օլան մանասթըրլարընը թէֆթիշ ու մուայէնէյէ մէմուր օլմուշ տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

—

ԻՒՍՔԻՒՏԱՐՏԱ ՎԱՔԸՖ ԱՄԷՐԻՔԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻ

—

Պու մէքթէպէ գըզլարըն ալի տէրէճէտէ թալիմ ու թէրպիյէեի իչին հէր նէվի ուսուլէթի օլան իշպու մէքթէպ սալը 3/15 թէ քեաբար փիւշաթ օլունաճագ տըր։

Մէքթէպին բէամի լիսանը Ինկլիզճէ իսէ տէ, Էհլիյէթլի մուալլիմլէր մարիֆէթիյլէ Նէմչէճէ, Ֆըրանսըզճա վէ սայիր լիսանլար տախի թէտրիս օլունուր։

Մէքթէպէ շայիրտ վէրմէք իսթէյէնլէր մէքթէպին քիւշատընտան էվվէլ մէքթէպ միւտիրինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

Մէքթէպ իճրէթի հէր միւտտէթին իպթիտասընտա բէշինէն թէէտիյէ օլունմալը տըր։

Նէհարի կիւնտիւզլիւ շայիրտլէր սէնէտէ 30 լիրա, եանի 12 լիրա սէպթէմպէրտէ, 9 լիրա յանվարտա վէ 9 լիրա Զաթիկտէ թէէտիյէ իթմէլի տիրլէր։

Նէհարի կիւնտիւզլիւ օլմայըպ տա էօյլէ վագթը թաամլարընը մէքթէպտէ իտէն շայիրտլէր սէնէտէ 8 լիրա, եանի 3 լիրա սէպտէմպէրտէ, 3 լիրա յանվարտա, վէ իքի լիրա Զաթիկտէ թէէտիյէ իթմէլի տիրլէր։

Էօյլէ թաամլարընը մէքթէպտէ իթմէեէն շայիրտլէր պուլէտտէ մէզքիւր մէպլաղլարըն նըսֆընը թէէտիյէ իթմէլի տիրլէր։

Փիանօ տէրսի ալմագ իսթէյէնլէր սէնէտէ 8 լիրա, եանի 3 լիրա սէպտէմպէրտէ 3 լիրա յանվարտա վէ 2 լիրա Զաթիկտէ գիյաթ թէէտիյէ իթմէլի տիրլէր։

3—12

Իսքիւտար չարշուսընտա, Դաբաճա-Ահմէտ ճատտէսինտէ 151 նումէրօլու Արթաճը խանը գահվէճիսի ուստա Սարգիս նամ քիմէսնէ, պաշքա քէլ օլանլարըն թէտաավիսինի հէր վէճհ իլէ տէրուհտէ իյլէյիպ, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իյլէեէնլէրի, կէրէք իճրայի թէտաավի վէ կէրէք էհվէնիյէթճէ մէմնուն գըլաճաղընը իլան իտէր։

——

Պուլղար տաղը մատէնի հաալըթաթընտան օլուպ, պին սէնէ հիսաապըյլա թէթմիմ օլունմագ չարթըյլա չէչնի թուսալյար մաճրիյինճէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ օլան կիւմիւշլիւ գուրշուն մաատէնի միւղայէտէ պիր պուչուգ թարափա, վէ սըֆթօսուն ճս ալթօն ղուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ պըրագըլմըշ, վէ չէհրի սակօթօսուն տագու գունը Պարտէ իհալէ կիւնիւ սաաթ ալթըտան ճնա դատար դաբարը գաթիի վէրիլէճէք իճրայի ֆիրուխթ մաղաղարէ պուլունմուշ օլաղլա, դաղլայա թալիպ օլանլարըն հէմէն մէզքիւր Օրման վէ Մէատին մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

31 Թէմուզ 98

———

Արդըն մաատէնի հիւմաեունու ատպալարընտա մէվճուտ օլան նիհասը խամըն, իքի միլեօն դըլեէսինին, պիլմիւզայէտէ թէգարրիւր իտէճէք էսմանը, լիրայի օսմանի եիւզ ղը. հիսապիյլէ բէշինան թէէտիյէ ու իֆա օլունմագ իւզրէ, ֆիրուխթի մուղավէլէսի օլունղունտան, մէզքիւր իքի միլեօն ղըյէէ խամ պաղըրըն իշթիրասընա թալիպ օլանլարըն, Թարիխի իլանըն իթիպարէն աղզաան պիր կիւն միւրուրունէ տէկին, Տէրսաատէթտէ թիճարէթ վէ զիրաաթ վէ օրման վէ մէատին նէզարէթի ճէլիլէսի սէպլէրի ուսումիյէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Սէնէ 98 Հազիրան 21

ԲՕԼ ՏԸ ԳՕԹ

ԿԻՒՍԹԱՎ

—

ԹԱՐԳԻՄԱՆԸՍԸ

Սէտրագ Խ. Պէրպէրեան

Սայն գուտրէթլի միւսաննիֆին մէշհուր ու ... նէշրօլունմուշ Բօլ տը Գօգ ... նընտան ... իթէճէք ... մին մի թէրթիպի գիմի է 30 փարայա։ Կէտիքբաշըտա Ս. Զէնճիրճեան գիթափխանէսի Մահմուտ-փաշա փօղոց թիւ 239։

—

ՄՈՒՀԻՄ ԻԼԱՆ

Մ. Ժ. Տ. Ճաննէթթօնուն պանգա վէ մուամէլաթը սառրաֆիյէ մաղազասը։

Սահիպ իմզա միւհթէրէմ էհալիյէ, վէ քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր քի, Սըրպիանըն 1881 սէնէսի, վէ 3% ֆաիզլի իսթիգրազը Թահվիլաթընըն քէշիտէսի իշպու օգոստ. 1նտէ վուգու պուլաճագ վէ 150 պիլէթ իգրամիյէ գազանաճագլար տըր։

ՊԻՒԻՒՔ ԻԳՐԱՄԻՅԷԼԷՐ, 100,000 · 90,000 · 80,000 · 60,000 ֆրանգ վէ ղայրիհիմ։

Պու Թահվիլաթըն պէտէլի, Սըրպիա տէվլէթինին պիւտճէսինէ տախվալէ օլունմըշ իլէ Թէէմին գըլընմըշ օլտուղունտան, Թահթը Թէէմինինտէ պուլունտուղլարը կիպի, էյի սէնէտէ, սէնէտէ 5 քէշիտէ վուգու պուլարագ, Թէէտիյէ օլունաճագ տըրլար։

Պու պիլէթլէրտէն ալմագ իսթէեէնլէր Դալաթաա Գօմիսիօն խանընտա նումէրօ 8, Մ. Ժ. Տ. Ճաննէթթօնուն մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

Օգոստ. 16ընճը տաիսի, Ավրիլիանըն 1881 սէնէսի Պօտէն Դէյէ իսթիգրազը Թահվիլաթընըն քէշիտէսի վուգու պուլաճագ օլուպ, պու Թահվիլաթ տա այնի տէրէճէտէ սաթըլմագ տըրլար։

——

Համպուրկ ըսպանգօսունուն իգրինճի գըրըմ քէշիտէսինտէ Թարաֆըմըզտան սաթըլմըշ օլան պիլէթլէրտէն աթիտէքի նումէրօլար խասըլէթ իթմիշ օլտուղլարըն համիլլէրի կէլիպ ազճէլէրինի ալմալար իլան օլունուր։

Նումէրօ 15012· 33821· 33823· 36101· 36106· 36191· 36214· 37562· 37570· 37584· 37586· 37595· 41066· 41076· 68932· 69249· 77324· 80005· 80026· 80066· 85153·

Վէ Աւգոստոս 11/23 տէ տախի Համպուրկըն տէօրտիւնճիւ քէշիտէսի վուգու պուլաճաղընտան րաղպէթլու միւշթէրիլէրիմիզ պիլէթլէրի թէէխիր հաղըր օլուպ վագթընտա ալմալարը իշտր իտէրիզ։

Դալաթաա Գօմիսիօն խանըն գարշըսընտա Ն. 9

Սառաֆ

Դ. Ֆ. Զէքեան

——

Թէ խայպէր վիրմէեէ, վէ օրատան տիկէր պիր Թարաֆա կիտէճէք օլուրսա, իւչ կիւն էվվէլ հիւքիւմէթի խապար իթմէ, միւճէտտէտէն եօլ թէզքէրէսի ալմագա մէճպուր օլմագ խուսուսլարընտան խարիճ օլուպ, չէրայիթի մէզքիւրէեէ րիայէթ իթմէեէնլէր սուրէթտէ, օլ քիմսէ, պիր սէնէտէն զիյատէ օլմամագ իւզրէ, հապս իլէ միւճազաթ օլունուր. վէ դաննունէն լազըմ կէլմէտիքճէ, հիչ քիմսէ գապիլիյէթ նէզարէթի ալթընա ալընմազ։

15. Հէր ճինայէթ վէ ճիւնհա, վէ գապահաթըն, Թարաֆը հիւքիւմէթտէն գահիրէ իխրաճ օլունտուղու, վէ եա միւսթաախիր ղուհուր իյլէտիկի զէմանտէ, մէրի օլան գանունա վէ նիզամ իլէ Թէէտիյի իճրա օլունուպ, մուախխար օլան գանուն իլէ միւճազաթը իճրա օլունամազ։

—

ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

—

Ճինայէթ մատտէսի օլան ճէզալար Թախդիրը պէյանընտա տըր։

16. Իտամ (էօլիւմ ճէզասը), գըլըճտէ միւհառրէր օլան մէվատտէ Թային օլունան ճինայէթլէր ասհապը հագգընտա ճարի տիր։ Պու ճէզայա միւսթահագ օլաճագ ճանիլին, ճինայէթին սուպութինի վէ հիւքիւմիւնիւ հավի, պալէասը Թուղրայի ղարա իլէ միւվէշշահ օլարագ սատըր օլան էմիրի Ալին, էվվէլ էմիրտէ, մէյտանը սիյասէթտէ, ալէնէն դըրաաթ օլունմատըգճա, օլ ճանի, դաթլ օլունմազ։

17. Մաղթուլուն ճէսէտի, վէրէսէսի օլմաղը հալտէ, մէնսուպ օլտուղու միլլէթի մաարիֆէթիյլէ տէֆին իթտիրիլիր։

18. Իտամ ճէզալարը միւսթահագ օլան գարը համիլէ, օլտուղունու լէտէլ իֆատէ, համլի թահագգուգ, վէ քէզալի սիւպութ իյլէտիկի Թագտիրտէ, ճէզասը, վաըը համլ իթմէսինտէն սօնրա իճրա օլունուր։

19. Քիւրէք, տէմարլարընտա տէմիր օլունուր հալտէ, խըրտալըգը չագտաէ (ճէզաէ) գուլլանըլմագ տըր։ Քիւրէք ճէզասընա միւսթահագ օլան շախս հագգընտա, Թէշհիր ուսուլի ճարի իճրա օլունուր. չէօյլէ քի, ճէզայէ հիւքմ իտէն ախվալ մաղպութ աալըն պիր իւլչասըը, գըյէթ գալըն հուրուֆ իլէ եաղըլըպ, միւճազաթ օլունաճագ չախս, պուլունտուղու չէհիրտէ, պիր մէյտանտա, վէ եա մէմէրրի նաս օլան պիր մահէլլէ կէօթիւրիւլիւպ, իշպու իւլչասը կէօզիւնէ գօնուլարագ, իքի սաաթ օրատա թէվգիֆ, վէ լաղըմա իտաէ օլունտուղտան սօնրա, տէմարլարընտա տէմիր գօնուլարագ, մահէլլի միւճազաթընա կէօնտէրիլիր։ Ճն սէքիզ եաշընտան աշաղը օլան, վէ եէթմիշ եաշընտան զիյատէ օլան ազըյլէ նիսա ճինայէթ, իշպու Թէշհիր դաիտէսինտէն միւսթէսնա տըրլար։

Ֆիյ 7 զիլհիճճէ, սէնէ 1278։

ՃԷԶԱ

«Էհլի Իսլամըն, իւլէմա, վէ մէշայիհ, վէ խուտէպա, վէ էյիմմէ (իմամլար) իլէ, միլէլի սայիրէտէն սըֆաթը րուհանիյէսի օլանլար, Թէշհիր ճէզասընտան մուաֆ վէ միւսթէսնա Թութուլուր։

20. Միւէպպէտէն քիւրէք, պատէթ Թէշհիր, տէվլէթճէ Թային օլունաճագ մահէլլէրտէ, ճանիլին տէմարլարընտա տէմիր օլարագ, իլա վէֆաթ իհի, խըրտալըգը չագտաէ իսթիխտամ օլունմասը տըր։

21. Մուվագգաթ քիւրէք, քէզալիք, պատէթ Թէշհիր, տէվլէթին Թային իտէճէյի էպնիյէտէ, իւչ սէնէտէն օն պէշ սէնէյէ գատար Թիմուր-պէնտ օլարագ, խըրտալըգը չագտաա դուլլանըլմագ տըր. Ֆաղաթ, պէշ սէնէտէն աշաղը օլան քիւրէք ճէզասը, մահէլլէրինտէ տախի իճրա օլունապիլիր։

22. Իտամ վէ Թէշհիր ճէզալարը, սահիպ ճինայէթին, միւթաալլիգ օլտուղու տին ու մէզհէպին, էյճապը մուխաալէֆէթինտէ իճրա օլունմազ։

23. Միւէպպէտ գալէպէնտլիք, տէվլէթճէ Թային օլունան գալէպէնտէ պիրինտէ, միւճրիմին, իլա վէֆաթ իհի, մահպուսէն Թէվգիֆ օլունմասը տըր։

24. Մուվագգաթէն գալէպէնտլիք, քէզալիք, տէվլէթճէ Թային օլունան գալէպէնտլէրտէն պիրինտէ, իւչ սէնէտէն օն պէշ սէնէեէ գատար, մահպուսէն Թէվգիֆ օլունմագ տըր։

25. Գալէպէնտլիք, հապս իլէ նէֆի ճէզալարընը ճամի պիր ճէզա օլուպ, գալէպէնտտէ օլան շախս, գալէպէնտ նիզամնամէսինէ Թէվֆիգ միւրաքիպ Թէրպիյէտ, տախի վէ խարիճի գալէպէնտ պուլունամամագ իլէ միւճազաթէ պուլունուր։

26. Մուվագգաթ քիւրէք վէ գալէպէնտլիք ճէզալարը, Թանզիմ օլունաճագ իլամ վէ մազպաթալարըն Թաարիխը կիւնիւնտէն իթիպար օլունուր։

27. Մուվագգաթ քիւրէկէ մազ օլունաճագ, վէ եախօտ գալէպէնտ օլաճագ էշխաս, միւտտէթի ճէզալարը պիթտիկինտէ, մուամէլաթը ատիէէ յի գաթիյէտէն սագըթ օլունաճագլարընտան, միւտտէթի մուահհէրէյի մէզքիւրէ գարփընտա, քէնտի եէրլէրի ու էմլաքինի խարիճ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՈՊԱ ԲՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիզ, 12 օգոստոս	
Ֆրանսըզ Ֆօնտօսու 3%	82 35
" " 5%	115 40
Էսհամը Ումումիյէ ալըշը	11-35
" " գարանթը	11-80
1865 Իսթիգրազը	76-
1869 "	-
1873 "	57-
Ռումէլի շիմէնտոֆ. Թահվիլա.	52·25
Օսմանլը Պանգասը	722·50
Գրէտի Լիօնէ	635-
Ռուս Ֆօնտօսու 5% (1877	-
Ռուսիանըն Շարգ իսթիգրազը	-
Իթալիա Ֆօնտօսու	87-75
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	278-74
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	27-7/16
Դամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-18
Բարիզ, (Պուլվար) 4 օգոստոս	
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5%	-
Էսհամը Ումումիյէ	-
Լօնտրա 12 օգոստոս	
Ինկիլիզ գօնսօլիտի	99-3/4
Էսհամը Ումումիյէ ալըշը	11-
" " գարանթը	11-5/8
1865 Իսթիգրազը	13-1/4
1869 "	12-1/4
1871 "	61-1/2
1872 (Պօնտիւ Թրէզօր)	22-1/2
1873 "	11-1/4
Տէվլէթի Ալիյէնին 1877 իսթ.	70-1/4
Օսմանլը Պանգասը	18-3/4
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	82-1/4
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	84-1/2
" իմթիյազը (շիմէնտ.)	81-
Տիւրքիա սանիյէ	57-
Մըսըրըն Բօյիլ իսթիգրազը	77-7/8
1877 Մաճարիսթան էսհամը	100-1/2
Դամպիօ Բարիզ	-
Վիէննա, 12 օգոստոս	
Լօնտրա իւզէրինէ դամպիօ	119-95
Ռումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	24-20

ԳԱԼԱԹԱ ԲՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում. յուլիս 31 ավգմ. գր.	12-4
" " օգոստ. 2 ավգ. աչ.	12-18
" " էն եիւքսէք	-
" " էն աշաղը	-
" " Սաաթ 5 տէ	12-21
1865 Իսթիգ. (Մութօն) 6% ֆ.	-
1865 " " 6% ֆ.	68-
1869 " (Բէնար) 6% ֆ.	69-
1872 " (Պօնտիւ Թրէզօր	-
1873 " (Բէնար) 6% ֆ.	57-
Ռումէլի շիմէնտօֆէր	51-1/4
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	61-30/40
Բէօրս գուրուշ	-
Հէվալէսիյէ •	-
Աղչէ ֆայիզի %	-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	6-10
Սօսիէթէ ժէն 6%	5-5
Իսթանպօլ Պանգասը	8-30
Սօսիէթէ Օթօման	3-55
Թրամվէյ 5%	3-55
Լավրիօմ (մաատէն)	-

ԱՂՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱՏԼԱՐԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղուրուշ	Դ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-
Ֆրանսըզ ալթունու	87-30
Բօլ	90-10
Գրիմիյէ ալթունու	81-15
Պէեազ մէճիտիյէ	108-6
Մէթալիք	206-
Պէշլիք	210-
Ալթըլըգ	126-10
Պագըր	700-
Գարփօն գայիմէսի գարիշ	2-8

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ՖԻԱՏԼԱՐԸ

Էն եիւքսէք	1080-
Էն աշաղը	1080-
Սաաթ 5 տէ	1080-